

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (fjärde avdelningen)
den 7 juli 2004*

I de förenade målen T-107/01 och T-175/01,

Société des mines de Sacilor — Lormines SA, Puteaux (Frankrike), inledningsvis företrädd av advokaten G. Marty, därefter av advokaten R. Schmitt,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av G. Rozet och L. Ström, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en passivitetstalan och, i andra hand, en talan om ogiltigförklaring avseende kommissionens vägran att efterkomma sökandens klagomål i syfte att få fastställt att Republiken Frankrike har åsidosatt bestämmelserna i artikel 4 b och 4 c KS samt artikel 86 KS genom att påföra sökanden påstått orimligt stora pålagor inom ramen för de förfaranden som sökanden genomfört för att överge och avsäga sig sina gruvkoncessioner,

* Rättegångspråk: franska.

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden H. Legal samt domarna V. Tiili och M. Vilaras,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören J. Palacio González,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 18 februari 2004,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

- 1 I artikel 4 KS föreskrivs följande:

”Följande åtgärder är oförenliga med den gemensamma marknaden för kol och stål och skall därför upphävas och förbjudas inom gemenskapen på det sätt som anges i detta fördrag:

...

- b) Åtgärder eller förfaranden som medför diskriminering av tillverkare, köpare eller förbrukare särskilt vad beträffar pris- eller leveransvillkor och fraktpriser liksom åtgärder eller förfaranden som utgör hinder för köparens fria val av leverantör.
- c) Subventioner eller statliga stödåtgärder eller särskilda pålagor som ålagts av staterna oavsett i vilken form det sker.

...”

- 2 I artikel 33 KS föreskrivs följande:

”Domstolen skall vara behörig att pröva ogiltighetstalan, som väcks av en av medlemsstaterna eller av rådet mot kommissionens beslut och rekommendationer rörande bristande behörighet, åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, åsidosättande av fördraget eller av någon bestämmelse som gäller dess tillämpning eller rörande maktmissbruk. Domstolens prövning får dock inte innefatta en värdering av den genom ekonomiska sakförhållanden och omständigheter uppkomna situationen, som föranlett dessa beslut eller rekommendationer, om det inte hävdas att kommissionen gjort sig skyldig till maktmissbruk eller uppenbart åsidosatt fördragets bestämmelser eller någon bestämmelse som gäller dess tillämpning.

Företag eller sammanslutningar som avses i artikel 48 får på samma grunder föra talan mot beslut och rekommendationer, som är riktade till dem, eller mot allmänna beslut och rekommendationer, som de anser innebär maktmissbruk gentemot dem.

...”

3 Enligt artikel 35 KS gäller följande:

"Om kommissionen genom en bestämmelse i detta fördrag eller tillämpningsföreskrifterna är förpliktad att fatta ett beslut eller att utfärda en rekommendation och inte efterkommer denna förpliktelse får, allt efter omständigheterna, staterna, rådet eller företag och sammanslutningar framlägga saken för kommissionen.

Detsamma skall gälla för det fall att kommissionen genom en bestämmelse i detta fördrag eller tillämpningsföreskrifterna har befogenhet att fatta ett beslut eller utfärda en rekommendation och underlåter att göra detta och underlåtenheten innebär maktmissbruk.

Om kommissionen vid utgången av en frist av två månader inte har fattat något beslut eller utfärdat någon rekommendation, får talan väckas inom en månad vid domstolen mot det avslagsbeslut som skall anses föreligga som en följd av denna passivitet."

4 I artikel 80 KS föreskrivs följande:

"Med företag förstås i detta fördrag sådana företag som inom de territorier som avses i artikel 79 första stycket, bedriver produktionsverksamhet inom kol- och stålsektorn; med företag förstås dessutom i fråga om artiklarna 65 och 66 liksom de för dessas tillämpning nödvändiga upplysningarna samt talan grundad på dessa artiklar, sådana företag eller organisationer som vanligtvis bedriver annan distributionsverksamhet än försäljning till hushåll eller hantverkare."

Bakgrund till tvisten

- 5 Sökanden hette vid den aktuella tidpunkten Lormines, var dotterdotterbolag till Usinor och hade bildats år 1978 för att överta koncessionsinnehavarens koncessioner och arrenden avseende järngruvorna i Sacilor i Lorraine. Sökanden ombildades till ett statligt ägt företag när moderbolaget förstatligades år 1982. Den franska regeringen beslutade år 1991 med hänsyn till nedgången i järnbrytningen i denna region att upphöra med produktionen. Verksamheten i sökandens sista järngruvor upphörde i juli år 1993. Sökanden privatiserades år 1995 och år 1997.
- 6 På grund av att det inte längre fanns något föremål för sökandens verksamhet skulle det upplösas, och det inledde följaktligen förfaranden för att överge gruvorna och avsäga sig sina rättigheter.
- 7 Syftet med förfarandet för att överge gruvorna är att lägga ned och säkra de gamla gruvanläggningarna. Vid övergivande är gruvbolaget skyldigt att iaktta de särskilda ordningsreglerna för gruvor, enligt vilka fastställs vilka åtgärder som är nödvändiga för att garantera säkerheten vid gamla gruvanläggningar.
- 8 Syftet med förfarandet för avsägelse av rättigheter är att koncessionen skall upphöra i förtid. Förfarandet befriar koncessionsinnehavaren från de skyldigheter som följer av tillämpningen av de särskilda ordningsreglerna för gruvor, och undantar innehavaren från presumtionen att denne är ansvarig för skador som uppstår ovan jord.
- 9 Åtgärderna för övergivande av flera av sökandens gruvor vidtogs i enlighet med bestämmelserna i décret 80-330 relatif à la police des mines et des carrières av den 7 maj 1980 (dekret avseende ordningsregler för gruvor och grustag) (JORF av den 10 maj 1980, s. 1179), i ändrad lydelse, vilket konstaterades av den behöriga nationella myndigheten under år 1996.

- 10 Den behöriga ministern godtog dock inte ansökan om avsägelse i förtid av motsvarande koncessioner och administrationen fortsatte att tillämpa ordningsreglerna för gruvor med stöd av loi 94-588 modifiant certaines dispositions du code minier et l'article L. 711-12 du code de travail av den 15 juli 1994 (lag om ändring av vissa bestämmelser i gruvlagstiftningen och artikel L. 711-12 i lagen om arbete) (JORF av den 16 juli 1994, s. 10239). Sökanden fick således fortsätta att bekosta åtgärder för övervakning och offentliga arbeten.

- 11 Genom loi 99-245 relative à la responsabilité en matière de dommages consécutifs à l'exploitation minière et à la prévention des risques miniers après la fin de l'exploitation av den 30 mars 1999 (lag om ansvar för skador till följd av gruvdrift och förebyggande av risker efter det att gruvdriften har upphört) (JORF av den 31 mars 1999, s. 4767) utsträcktes ansvarspresumtionen när det gäller gruvdrift för övrigt så att det nu föreskrivs en evig presumtion om ansvar för den tidigare koncessionsinnehavaren. Likaså är den som tidigare har drivit gruvan skyldig enligt denna lag att erlägga ett vederlag för att bekosta de offentliga utgifterna under tio år.

- 12 Efter överläggning vid en extra bolagsstämma den 3 mars 2000 trädde sökanden i frivillig likvidation.

- 13 Sökanden ansåg att de franska myndigheterna åsidosatte artikel 4 KS och artikel 86 KS genom att vågra att upphäva koncessionerna, vilket medförde nya oförutsedda och orimliga kostnader för sökanden, som anförde klagomål hos kommissionen den 9 februari 2001. Klagomålet registrerades vid kommissionens generalsekretariat den 21 februari samma år.

- 14 Sökanden gjorde i sitt klagomål gällande att de franska myndigheterna hade åsidosatt artikel 4 c KS genom att påföra sökanden "särskilda pålagor". Sökanden yrkade att kommissionen, med stöd av artikel 88 KS, skulle fastställa att Republiken

Frankrike hade åsidosatt sina skyldigheter enligt fördraget och att kommissionen skulle ålägga Republiken Frankrike att

— förklara att bolaget Lormines inte längre innehar sina koncessioner eller arrenden sedan den dag de faktiskt övergavs,

— förklara att bolaget Lormines inte omfattas av någon ansvarspresumtion efter det faktiska övergivandet av koncessioner och arrenden,

— upphöra med att påföra bolaget Lormines avgifter av vad slag det vara må för nämnda koncessioner och arrenden,

— ersätta bolaget Lormines för samtliga kostnader som det har tvingats bära sedan det faktiska övergivandet av koncessionerna och arrendena.”

- 15 I en skrivelse från kommissionen av den 30 mars 2001, som sökandens ombud uppger sig ha erhållit den 20 april samma år, lämnade direktören för direktoratet ”Statligt stöd II” vid generaldirektoratet för konkurrens följande svar:

”På grundval av den information som finns tillgänglig har generaldirektoratet för konkurrens funnit att ärendet inte omfattas av gemenskapsrätten utan enbart av fransk rätt. Klagomålet gäller nämligen åtgärder som har vidtagits med avseende på de villkor som franska staten har uppställt för gruvbrytningsföretag som ämnar säga upp koncessionsavtalen för gruvbrytning. Dessa åtgärder utgör inte tillämpningsåtgärder som är typiska för just EKSG-företag. Åtgärderna faller inom områdena för

skadeståndsansvar och allmän säkerhet, vilka omfattas av medlemsstaternas behörighet och inte av gemenskapens behörighet. EKSG-företagen befrias inte från de skyldigheter som medlemsstaterna ålägger dem för att upprätthålla allmän ordning och som avser säkerhet, skadeståndsansvar eller miljöhänsyn. De utgifter som följer härav kan således inte anses utgöra särskilda pålagor som belastar EKSG-företagen i den mening som avses i artikel 4 c [KS].

För det fall ni förfogar över nya uppgifter som visar motsatsen bör ni meddela generaldirektoratet dessa snarast möjligt.”

- 16 I skrivelse av den 9 maj 2001 besvarade sökandens ombud kommissionens brev. Sökanden vidhöll det påstådda åsidosättandet av artikel 4 c KS beträffande begreppet särskilda pålagor och pålagor som endast ålagts företag som avses i EKSG-fördraget. Sökanden gjorde vidare gällande att det förelåg en diskriminering i strid med artikel 4 b KS, och angav följande sammanfattning:

”Av denna anledning ber jag kommissionen, i den mån det är nödvändigt och i enlighet med artikel 35 [KS], att fastställa att Republiken Frankrike har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4 b [KS] och artikel 86 [KS].”

- 17 Sökanden begärde även att exakt samma åtgärder som de som nämndes i klagomålet av den 9 februari 2001 (punkt 14 ovan) skulle vidtas.

- 18 I skrivelse av den 10 juli 2001, som sökandens ombud uppger sig ha fått den 19 juli samma år, svarade kommissionen genom direktören för direktoratet ”Miljöaspekter

på näringspolitik; råvarubaserade företag och särskilda branscher”, vilket lyder under generaldirektoratet för näringsliv, på följande sätt:

”I er skrivelse av den 14 maj 2001 har ni i andra hand gjort gällande att Lormines diskrimineras i strid med artikel 4 b [KS]. Den tjänstegren vid kommissionen som är behörig i ämnet har utrett denna aspekt. Det har emellertid framgått att artikel 4 b [KS] endast berör försäljning av EKSG-produkter. Tillämpningen av den allmänna bestämmelsen om icke-diskriminering preciseras i artikel 60 [KS] (försäljningspris) och artikel 70 [KS] (transportavgifter). De särskilda pålagor som åläggs när exploateringsföretag avsåger sig gruvkoncessioner omfattas följaktligen inte av tillämpningsområdet för artikel 4 b [KS]

När det gäller övriga aspekter på ert klagomål hänvisar jag till svaret som generaldirektoratet för konkurrens lämnade i sin skrivelse av den 30 mars 2001.”

Förfarandet och parternas yrkanden

- 19 Sökanden väckte, genom ansökningar som inkom till förstainstansrättens kansli den 9 maj 2001 respektive den 31 juli 2001, vilka registrerades med målnummer T-107/01 och T-175/01, talan i förevarande mål.
- 20 Svaranden inkom den 19 juni 2001 till förstainstansrättens kansli med särskild handling som innehöll en invändning i enlighet med artikel 114 i förstainstansrättens rättegångsregler om rättegångshinder i mål T-107/01. Genom förstainstansrättens beslut av den 11 oktober 2001 meddelades att invändningen om rättegångshinder skulle prövas i samband med att målet prövades i sak och att härtill hänförliga kostnader skulle fastställas senare.

- 21 Svaranden inkom den 12 oktober 2001 till förstainstansrättens kansli med särskild handling som innehöll en invändning i enlighet med artikel 114 i förstainstansrättens rättegångsregler om rättegångshinder i mål T-175/01. Genom förstainstansrättens beslut av den 12 mars 2002 meddelades att invändningen om rättegångshinder skulle prövas i samband med att målet prövades i sak och att härtill hänförliga kostnader skulle fastställas senare.
- 22 Genom särskild handling som ingavs till förstainstansrättens kansli den 29 maj 2002 och som registrerades under målnummer T-107/01 R och T-175/01 R ansökte sökanden om interimistiska åtgärder. Förstainstansrättens ordförande avslog denna ansökan genom beslut av den 11 juli 2002 i de förenade målen T-107/01 R och T-175/01 R, Lormines mot kommissionen (REG 2002, s. II-3139) och meddelade att härtill hänförliga kostnader skulle fastställas senare.
- 23 Ordföranden på förstainstansrättens fjärde avdelning beslutade den 15 november 2002 att i enlighet med artikel 50 i rättegångsreglerna förena målen T-107/01 och T-175/01 vad gäller det muntliga förfarandet och domen.
- 24 Förstainstansrätten (fjärde avdelningen) beslutade på grundval av referentens rapport att inleda det muntliga förfarandet samt anmodade inom ramen för den processledning som avses i artikel 64 i rättegångsreglerna svaranden att besvara en skriftlig fråga. Svaranden efterkom denna anmodan inom den föreskrivna tidsfristen.
- 25 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 18 februari 2004.

26 Sökanden har i mål T-107/01 yrkat att förstainstansrätten skall

- fastställa att målet kan tas upp till sakprövning,

- i första hand med stöd av artikel 35 KS ogiltigförklara kommissionens underförstådda beslut av den 21 april 2001 att inte efterkomma sökandens klagomål av den 21 februari 2001,

- i andra hand och alternativt med stöd av artikel 33 KS ogiltigförklara kommissionens beslut av den 30 mars 2001 att inte efterkomma nämnda klagomål, och

- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

27 Svaranden har i mål T-107/01 yrkat att förstainstansrätten skall

- avvisa talan,

- i andra hand ogilla den talan som förs i första hand samt fastställa att den alternativa talan som förs i andra hand inte skall prövas, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

28 Sökanden har i mål T-175/01 yrkat att förstainstansrätten skall

— fastställa att talan kan tas upp till sakprövning,

— med stöd av artikel 35 KS ogiltigförklara kommissionens underförstådda beslut av den 9 juli 2001 att inte efterkomma klagomålet av den 9 maj 2001,

— med stöd av artikel 33 KS ogiltigförklara kommissionens uttryckliga beslut av den 10 juli 2001 att inte efterkomma nämnda klagomål, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

29 Sökanden har i sin replik i andra hand yrkat att förstainstansrätten skall fastställa att det beslut av kommissionen som återfinns i dess brev av den 10 juli 2001 inte existerar.

30 Svaranden har i mål T-175/01 yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan,

- i andra hand ogilla talan, och

- förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna, däri inbegripet de som avser det interimistiska förfarandet.

Bedömning

- 31 Kommissionen har i de två målen åberopat att passivitetstalan och talan om ogiltigförklaring skall avvisas av flera skäl.
- 32 Eftersom invändningen att sökanden inte är behörig att väcka talan med stöd av artiklarna 33 KS och 35 KS — då sökanden inte är ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS — är av sådan art att den får betydelse för övriga delar av målet och är gemensam för yrkandena om passivitet och ogiltighet, skall rätten pröva denna fråga.

Företag i den mening som avses i artikel 80 KS

Parternas argument

- 33 Kommissionen har hävdat att sökanden inte utgör ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS eftersom det inte bedrev någon verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget, vare sig när det väckte talan i föreliggande mål eller när det vände sig till kommissionen, och inte ens när de ifrågavarande pålagorna påfördes.

Kommissionen har betonat att de omständigheter som sökanden anført antyder att dess gruvbrytningsverksamhet upphörde den 31 juli 1993 och att sökanden sedan den 31 december 1999 inte längre har några anställda.

- 34 Sökanden har hävdad att kommissionens invändning att sökanden inte utgör ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS skall lämnas utan avseende med stöd av artikel 48.2 i rättegångsreglerna. Sökanden har gjort gällande att denna invändning anfördes först i svaromålet i mål T-107/01, och inte i den särskilda handling som innehöll invändningen om rättegångshinder.
- 35 Sökanden har tillagt att kommissionen inte får anföra denna invändning eftersom en persons behörighet att väcka talan inte längre får bestridas under domstolsförfarandet om gemenskapsinstitutionerna har godtagit behörigheten under det inledande administrativa förfarandet (domstolens dom av den 8 oktober 1974 i mål 175/73, Union syndicale m.fl. mot rådet, REG 1974, s. 917, och förstainstansrättens dom av den 11 juli 1996 i mål T-161/94, Sinochem Heilongjiang mot rådet, REG 1996, s. II-695, punkt 34).
- 36 Sökanden har när det gäller prövningen i sak av denna fråga gjort gällande att den är ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS, och att den följaktligen är behörig att väcka talan med stöd av artiklarna 33 KS och 35 KS.
- 37 Enligt sökanden är detta den enda tolkning som överensstämmer med EKSG-fördragets avfattning och ändamålsenliga verkan, ett fördrag som skall täcka hela tillverkningsförfarandet, från det faktiska inträdet på kol- och stålmarknaden till det faktiska utträdet från denna, inbegripet produktionsverksamhetens upphörande.

- 38 Sökanden anser också att Republiken Frankrike påförde sökanden de pålagor som den underrättade kommissionen om på grund av sökandens verksamhet inom järnbrytning och dess påtvingade fortsatta innehav av flera koncessioner för järngruvor. Sökanden anser att ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS, som av staten inte har tillåtits att avsäga sig sina koncessioner för järngruvor, medan endast ett godtagande av denna avsägelse medför att sökanden kan lämna marknaden, skall omfattas av skyddet i nämnda fördrag.
- 39 Sökanden svarade under förhandlingen på frågan huruvida pålagorna som klagomålet avser kan påverka konkurrenssituationen för sökanden som ju inte längre bedriver någon verksamhet, och gjorde därvid gällande att dessa pålagor påverkar dess situation som gällde innan verksamheten upphörde. Det är nämligen inte säkert att sökanden skulle ha skaffat ytterligare koncessioner på det sätt som skedde om det till exempel hade gått att förutse pålagorna när verksamhet fortfarande bedrevs. Sökanden har i detta avseende tillagt att pålagorna för att stänga gruvorna borde ha varit förutsebara redan när sökanden bedrev sin verksamhet för att kunna bli föremål för avsättningar och en annorlunda skattemässig behandling. Sökanden har dessutom förklarat att den fortfarande innehade malm när lagen av den 15 juli 1994 trädde i kraft.
- 40 Sökanden har dessutom erinrat om att det finns gemenskapslagstiftning rörande stöd till nedläggning av stålföretag. Enligt sökanden skall även de pålagor som påförs när verksamheten upphör vid ett företag, som, liksom i förevarande fall, producerar kol eller stål, betraktas utifrån bestämmelserna i EKSG-fördraget, eftersom kostnaderna för att lämna marknaden utgör en del av företagets ekonomi i likhet med samtliga direkta och indirekta kostnader.
- 41 Enligt sökanden har förstainstansrätten redan godtagit att ett bolag som hade försatts i konkurs och därmed upphört med sin verksamhet redan innan det väckte talan vid gemenskapsdomstolen var ett företag i den mening som avses i artiklarna 33 KS, 35 KS och 80 KS (förstainstansrättens dom av den 25 mars 1999 i mål T-37/97, *Forges de Clabecq* mot kommissionen, REG 1999, s. II-859).

- 42 Sökanden har under förhandlingen gjort gällande att domstolens domar av den 17 maj 1983 i mål 168/82, EKSG mot Ferriere Sant'Anna (REG 1983, s. 1681), och av den 22 februari 1990 i mål C-221/88, Bussemi (REG 1990, s. I-495; svensk specialutgåva, volym 10, s. 323) likaså innebär ett godtagande av att Höga myndigheten kan se till att fordringar (i form av pålagor enligt artikel 49 KS och artikel 50 KS eller böter) bevakas i vissa företags konkurser, där företagen redan har upphört med sin verksamhet. Enligt sökanden fordrar koherensen att ett medgivande av att fordringar bevakas i dessa företags konkurser också innebär att ett företag som befinner sig i sökandens situation kan väcka talan med stöd av artiklarna 33 KS och 35 KS.
- 43 Enligt sökanden har också kommissionen medgivit att de åtgärder som en medlemsstat vidtar gentemot ett företag vid nedläggningen av dess gruvor måste ske med iakttagande av EKSG-fördraget, även efter det att utvinningsverksamheten har upphört. Dessa åtgärder är nämligen knutna till utövandet av den ekonomiska verksamhet som omfattas av detta fördrag. Kommissionen ingrep i en sådan situation med stöd av artikel 95 KS (kommissionens beslut 96/269/EKSG av den 29 november 1995 om statligt stöd från Österrike till Voest-Alpine Erzberg Gesellschaft mbH, EGT L 94, 1996, s. 17). Detta beslut rörde stöd som delvis avsåg en period efter den tidpunkt när de företag som erhållit stöden lämnade marknaden.
- 44 Kommissionen har svarat att den inte har åsidosatt domstolens dom av den 20 mars 1959 i mål 18/57, Nold mot Höga myndigheten (REG 1959, s. 89), där ett bolag i likvidation ansågs ha rätt att väcka talan med stöd av artikel 33 KS. Kommissionen har emellertid gjort gällande att detta bolag bedrev sin verksamhet som tidigare, till skillnad från sökanden som sedan mer än tio år inte längre bedriver någon verksamhet som kan inverka på marknaden för varor som omfattas av EKSG-fördraget.
- 45 Kommissionen har vidare gjort gällande att sökandens argument angående förekomsten av stöd för nedläggning av stålföretag är ogrundat. Kommissionen har påpekat att det senaste regelverket om statligt stöd till stålindustrin (kommissionens beslut nr 2496/96/EKSG av den 18 december 1996 om

gemenskapsregler för statligt stöd till stålindustrin, EGT L 338, s. 42) endast avser stöd till företag som fortfarande är verksamma och som upphör definitivt med sin stålframställning. Situationen i förevarande fall är emellertid inte den att kol- och stålmarknaden faktiskt lämnas. Den avser i stället en tidpunkt som ligger långt efter det att denna marknad lämnats.

- 46 Svaranden har i fråga om det argument som sökanden hämtat från domen i det ovan i punkt 41 nämnda målet *Forges de Clabecq* mot kommissionen påpekat att den nationella domstolen trots att det ifrågavarande företaget hade försatts i konkurs beslutade att dess verksamhet skulle fortsätta i syfte att företaget skulle omstruktureras och återuppta sin verksamhet.
- 47 Svaranden har i fråga om argumentet avseende beslut 96/269 hävdad att det ifrågavarande företags situation i detta beslut var en helt annan än situationen för sökanden. Det föreskrevs i detta beslut att järngruvan skulle läggas ned. Företagets produktion fortgick emellertid när det ifrågavarande stödet beviljades.
- 48 Sökandens grund avseende artikel 48.2 i rättegångsreglerna har av kommissionen bemötts med att den inte behöver ange samtliga grunder för målets avvisning i den särskilda handlingen när den framför sin invändning om rättegångshinder. Kommissionen har vidare hävdad att den kan åberopa andra grunder för avvisning i sitt svaromål. Förstainstansrätten är under alla förhållanden behörig att ex officio pröva alla grunder som utgör tvingande rätt.

Förstainstansrättens bedömning

- 49 Innan förstainstansrätten prövar huruvida kommissionens invändning om rättegångshinder är välgrundad måste det avgöras om denna invändning kan tas upp till sakprövning. Kommissionen har nämligen bara anfört den ifrågavarande invänd-

ningen i sitt svaromål i mål T-107/01 och i den invändning om rättegångshinder som anförts i mål T-175/01.

- 50 När det gäller sökandens påstående att en persons talerätt inte längre får ifrågasättas inom ramen för domstolsförfarandet, om gemenskapsinstitutionerna har tillerkänt personen talerätt under det inledande administrativa förfarandet, påpekar förstainstansrätten att domarna i de ovan i punkt 35 angivna målen *Union syndicale m.fl. mot rådet och Sinochem Heilongjiang mot rådet*, vilka anförts till stöd för detta påstående, är helt irrelevanta. Rätten konstaterar i detta avseende att omständigheterna i målet skiljer sig från de omständigheter som föranledde dessa domar. Domen i målet *Union syndicale m.fl. mot rådet* rörde nämligen frågan huruvida domstolen var behörig att pröva en direkt talan av en yrkessammanslutning, som väcks med stöd av artikel 91 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska gemenskaperna. Inte heller i målet *Sinochem Heilongjiang mot rådet* var det fråga om huruvida svaranden fortfarande under domstolsförfarandet kunde göra gällande att talan inte kunde tas upp till sakprövning. Frågan gällde i stället huruvida sökanden utgjorde en juridisk person i den mening som avses i artikel 230 EG, med hänsyn till att gemenskapsinstitutionerna hade behandlat sökanden som en självständig juridisk enhet under det administrativa förfarandet.
- 51 Vad gäller sökandens påstående att kommissionen, enligt artikel 48.2 i rättegångsreglerna inte i mål T-107/01 fick göra gällande att sökanden inte var ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS, eftersom den inte hade anfört detta i invändningen om rättegångshinder, erinrar förstainstansrätten om att den enligt artikel 113 i rättegångsreglerna när som helst ex officio kan välja att pröva de rättegångshinder som inte kan avhjälpas, till vilka gemenskapsdomstolarnas behörighet att pröva talan räknas enligt rättspraxis (domstolens dom av den 18 mars 1980 i de förenade målen 154/78, 205/78, 206/78, 226/78–228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 och 85/79, *Valsabbia m.fl. mot kommissionen*, REG 1980, s. 907, s. 7, svensk specialutgåva, volym 5, s. 99, och förstainstansrättens dom av den 17 juni 1998 i mål T-174/95, *Svenska Journalistförbundet mot rådet*, REG 1998, s. II-2289, punkt 80). Förstainstansrättens kontroll är alltså inte begränsad till av parterna åberopade rättegångshinder (förstainstansrättens beslut av den 10 juli 2002 i mål T-387/00, *Comitato organizzatore del convegno internazionale mot kommissionen*, REG 2002, s. II-33031, punkt 36).

- 52 I det föreliggande fallet föranleder kommissionens invändning om rättegångshinder frågan huruvida det föreligger ett rättegångshinder som inte kan avhjälpas, eftersom invändningen rör sökandens talerätt samt de rättsmedel som finns. Förstainstansrätten kan således enligt ovannämnda rättspraxis pröva frågan på eget initiativ (förstainstansrättens dom av den 24 oktober 1997 i mål T-239/94, EISA mot kommissionen, REG 1997, s. II-1839, punkt 27).
- 53 När det gäller frågan huruvida denna invändning om rättegångshinder är välgrundad kan det bara konstateras att det i artikel 33 andra stycket KS föreskrivs att "[f]öretag eller sammanslutningar som avses i artikel 48 [KS]" på samma grunder som de som föreskrivs i första stycket kan väcka talan om ogiltigförklaring mot beslut och rekommendationer, som är riktade till dem eller mot allmänna beslut och rekommendationer, som de anser innebär maktmissbruk gentemot dem. Enligt fast rättspraxis har rättssubjekt som inte omnämns i den artikeln, som innehåller en uttömmande uppräkningslista av de rättssubjekt som har rätt att väcka talan om ogiltigförklaring, ingen talerätt (domstolens dom av den 11 juli 1984 i mål 222/83, Commune de Differdange m.fl. mot kommissionen, REG 1984, s. 2889, punkt 8, och förstainstansrättens dom av den 8 juli 2003 i mål T-374/00, Verband der freien Rohrwerke m.fl. mot kommissionen, REG 2003, s. I-2275, punkt 33).
- 54 Det skall också påpekas att det enligt artiklarna 80 KS och 81 KS endast är företag som bedriver produktionsverksamhet inom kol- och stålsektorn som omfattas av EKSG-fördragets bestämmelser och att uttrycken kol och stål endast innefattar de produkter som uppräknas i bilaga I KS (domstolens dom av den 28 januari 2003 i mål C-334/99, Tyskland mot kommissionen, REG 2003, s. I-1139, punkt 77).
- 55 Passivitetstalan i enlighet med artikel 35 KS kan också bara tas upp till sakprövning om sökanden är ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS (domstolens dom av den 14 juli 1961 i de förenade målen 9/60 och 12/60, Vloeberghs mot Höga myndigheten, REG 1961, s. 391, s. 422).

- 56 Det framgår visserligen av domstolens rättspraxis att sökanden inte behöver ha denna egenskap vid den tidpunkt när talan väcks (domstolens dom av den 10 januari 2002 i mål C-480/99 P, Plant m.fl. mot kommissionen och South Wales Small Mines, REG 2002, s. I-265, punkt 44).
- 57 Domstolen avfärdade i den domen kommissionens argument att den talan som hade väckts av gruvföretag inte kunde tas upp till sakprövning eftersom det inte hade visats att företagen fortfarande bedrev kolproduktion vid den tidpunkt då de väckte talan vid gemenskapsdomstolen (punkterna 37 och 44).
- 58 Domstolen betonade att det var obesträtt att sökandena var företag i den mening som avses i artikel 80 KS vid tidpunkten för de förfaranden som angivits i det av kommissionen avslagna klagomålet, och domstolen fann att "[d]en omständigheten att de därefter upphört att vara sådana företag [inte] innebär ... att de förlorar intresset av att få fastställt en överträdelse av konkurrensbestämmelser som de drabbades av när de var sådana företag och avseende vilken de hade rätt att lämna in ett klagomål" (punkt 44).
- 59 Det är klarlagt i förevarande fall att sökanden upphörde med sin produktionsverksamhet i juli år 1993.
- 60 För övrigt rör sökandens klagomål till kommissionen av den 9 februari 2001 och av den 9 maj 2001, som givit upphov till föreliggande mål, pålagor som infördes genom de franska lagarna 94-588 av den 15 juli 1994 och 99-245 av den 30 mars 1999 och som alltså inte existerade vid den tidpunkt när sökanden upphörde med sin produktionsverksamhet.

- 61 Förstainstansrätten slår under dessa omständigheter fast att sökanden inte kan anses vara ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS, och den enda omständigheten att sökanden fortfarande innehade malm när lagen av den 15 juli 1994 trädde i kraft ändrar inte rättsens ståndpunkt i detta avseende.
- 62 Eftersom de pålagor som sökandens klagomål avser följer av bestämmelser som införts efter det att dess gruvverksamhet hade upphört, har sökanden inte heller fått vidkännas några följdverkningar av påstådda åsidosättanden av EKSG-fördraget när den fortfarande var ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS. De förfaranden som sökanden angivit i sina klagomål har följaktligen inte haft någon inverkan på den gemensamma kol- och stålmarknaden.
- 63 De argument som sökanden i övrigt anfört ändrar inte förstainstansrättens ståndpunkt att sökanden inte är ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS.
- 64 Förstainstansrätten finner i fråga om sökandens övriga argument, som bygger på den omständigheten att EKSG-fördraget måste omfatta hela produktionsprocessen och på det ekonomiska sambandet mellan de pålagor som avses med sökandens klagomål och dess tidigare verksamhet, att inte något av dessa förändrar det faktum att sökanden, i motsats till vad som krävs enligt artikel 80 KS, inte bedrev någon produktionsverksamhet inom kol- och stålsektorn vid tidpunkten för de förfaranden som angivits i sökandens klagomål, och inte heller vid den tidpunkt när sökanden vände sig till kommissionen för att framföra klagomål angående de pålagor som den ålagts av Republiken Frankrike. Det rör sig för övrigt inte om några överträdelser som har inverkat på sökanden när denna fortfarande var ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS.
- 65 Sökandens argument att det domstolsskydd som erbjuds i EKSG-fördraget skall gälla för företaget ända till dess att det faktiskt lämnar marknaden, kan inte heller tillmätas någon betydelse. Det ankommer inte på gemenskapsdomstolarna att göra undantag från det domstolssystem som inrättats genom fördragen, något som dessa

domstolar också vid upprepade tillfällen har erinrat om (se, särskilt vad gäller de olika former av talan som föreskrivs i EKSG-fördraget, domstolens dom av den 4 juli 1963 i mål 12/63, Schlieker mot Höga myndigheten, REG 1963, s. 173, s. 186, och domen i det ovan i punkt 53 nämnda målet Verband der freien Rohrwerke m.fl. mot kommissionen, punkt 38).

- 66 Även om villkoren för väckande av talan vid gemenskapsdomstolarna skall tolkas mot bakgrund av principen om rätten till ett verksamt rättsligt skydd får nämligen en sådan tolkning inte utmynna i att ett i EKSG-fördraget uttryckligen angivet villkor åsidosätts utan att gränserna för gemenskapsdomstolarnas behörighet enligt det fördraget samtidigt överskrids (domstolens beslut av den 28 mars 2003 i mål C-75/02 P, Diputación Foral de Alava m.fl. mot kommissionen, REG 2003, s. I-2903, punkt 34).
- 67 Sökandens argument att det rättsliga skyddet enligt EKSG-fördraget omfattar hela produktionsprocessen från etableringen på marknaden till dess att denna faktiskt lämnas, med andra ord till dess att företaget upphör att existera, rättfärdigas inte heller av att det finns gemenslagsstiftning om stöd vid nedläggning av stålföretag. Kommissionen har nämligen på goda grunder betonat att gemenskapens senaste regelverk om statligt stöd till stålindustrin (beslut nr 2496/96) riktas till företag som fortfarande är verksamma. I artikel 4.2 i nämnda beslut föreskrivs nämligen att "[s]töd till stålföretag som för gott upphör med produktion av järn- och stålprodukter som omfattas av fördraget får anses vara förenligt med den gemensamma marknaden under förutsättning att ... företaget fortlöpande har producerat järn- och stålprodukter som omfattas av fördraget fram till den dag då stödet anmäldes i enlighet med artikel 6 ...". Det följer av skälen i detta beslut att syftet med beviljande av dessa stöd är att "underlätta inskränkning av driften vid stålverk eller finansiera att all verksamhet som omfattas av Europeiska kol- och stålgemenskapen upphör för gott vid de minst konkurrenskraftiga företagen".
- 68 Sökandens argument att förstainstansrätten i domen i det ovan i punkt 41 nämnda målet Forges de Clabecq mot kommissionen fann att ett företag som var försatt i konkurs var ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS, skall ses i ljuset av att nämnda dom avsåg ett stålföretag som, vid den tidpunkt när kommissionen fattade

sitt beslut om stöd till detta företag, var föremål för ett försök att rekonstruera verksamheten i syfte att undvika konkurs och ge företaget möjlighet att fortsätta verksamheten. Kommissionens beslut av den 18 december 1996 i det målet härrörde dessutom från tiden före den konkursansökan som föranledde den behöriga domstolen att försätta bolaget i konkurs den 3 januari 1997 (punkterna 6–11, 18 och 19 i samma dom). Denna situation skiljer sig emellertid radikalt från situationen i förevarande fall.

- 69 Förstainstansrätten konstaterar i fråga om sökandens argument avseende domarna i de ovan i punkt 42 nämnda målen EKSG mot Ferriere Sant'Anna och Busseni endast att det i dessa mål var fråga om huruvida Höga myndighetens fordringar kunde bevakas med förmånsrätt i vissa företags konkurser. Det skall alltså understrykas att dessa domar avser en annan fråga än den som avhandlas i föreliggande mål och att sökanden inte har visat varför medgivandet av att sådana fordringar bevakas i en konkurs i ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS, skulle innebära att sökanden kan väcka talan om ogiltigförklaring. Det skall för övrigt påpekas att de ifrågavarande fordringarna motsvarade penningkulder som företagen hade till Höga myndigheten, och som sammanhängde med deras verksamhet.
- 70 Rätten konstaterar slutligen i fråga om beslut 96/269 att detta innehöll ett tillstånd till stöd till ett företag som i motsats till sökanden fortfarande bedrev verksamhet vid den tidpunkt när kommissionen fattade sitt beslut (se punkt II i det beslutet).
- 71 Sökandens argument att den skall anses utgöra ett företag i den mening som avses i artikel 80 KS skall under dessa förhållanden lämnas utan avseende.
- 72 Av vad som anförts ovan följer att sökandens talan skall avvisas.

Rättegångskostnader

- 73 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom sökanden har tappat målet, skall denna, i enlighet med svarandens yrkande, förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna inbegripet de kostnader som avser det interimistiska förfarandet.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

följande dom:

- 1) **Talan avvisas.**

- 2) **Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna, inbegripet kostnaderna för det interimistiska förfarandet.**

Legal

Tiili

Vilaras

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 7 juli 2004.

H. Jung

H. Legal

Justitiesekreterare

Ordförande